

PROGRAM POČETNE OBUKE

ZA NOVOIMENOVANE TUŽIOCE

2019 / 2020

Ovaj Program obuke je odobren od strane Upravnog Saveta
Akademije Pravde na datum 31 maj 2019

Izdaje Akademija Pravde © AP 2019

Sva prava pridržana. Sadržaj ovog materijala može se koristiti u obrazovne i nekomercijalne svrhe, pozivajući se na AP kao izvor. Reprodukција, fotokopiranje ili bilo koji drugi oblik publikacije bez potvrde AP-a je zabranjen.

Tabela sadržaja

1. Uvod.....	4
2. Glavni ciljevi programa obuke	5
3. Pravni osnov.....	6
4. Metodologija dizajna programa obuke.....	7
5. Struktura i sadržaj PPO.....	8
5.1 Cilj za kvalifikacije	8
5.2 Struktura PPO	8
5.3 Sadržaj PPO	13
5.3.1 Teorijska obuka.....	14
5.3.2 Dio praktične obuke	14
5.4 Program obuke u ne-pravosudnim institucijama.....	15
5.5 Simulacije suđenja	16
5.6 Istraživački rad.....	16
6. Evaluacija.....	17
6.1 Uzorak procena od strane trenera.....	18
6.2 Primer tabela procene od strane Mentora.....	19
7. Kalendar i raspored obuke	20
8. Moduli obuke PPO 2019/2020 za novoimenovane tužioce	21
9. Moduli obuke u PPO 2019 -2020.....	23
9.1 Ustavno Pravo	23
9.2 Organizacija pravosudnog i tužilačkog sistema	23
9.3 Međunarodna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima	24
9.4 Pravo Evropske unije	25
9.5 Propisi o ljudskim pravima - EKLJP.....	25
9.6 Obrazloženje sudskih odluka (optužujuće / žalbe).....	26
9.7 Profesionalna Etika	27
9.8 Upravljanje predmetima.....	27
9.9 Imedijacija.....	28
9.10 Pregovori o priznanju krivice.....	28
9.11 Izbegavanje gonjenja.....	29
9.12 Krivični zakonik - Opšti deo	29
9.13 Krivični zakonik –Specijalni Deo	30
9.14 Sudsko preispitivanje	30
9.15 Okrivljeni u krivičnom postupku	31
9.16 Obaveštajne i Istrazne Mere i posmatranje	31
9.17 Mere da se obezbedi prisustvo okrivljenog u postupku	32
9.18 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku.....	33
9.19 Podnosenje pravnih sredstava	33
9.20 Krivična dela protiv korupcije i protiv službene dužnosti.....	34
9.21 Scena (na licu mesta) i forenzika	35
9.22 Linija razgraničenja između krivična dela i prekršaja.....	35
9.23 Istraga prekograničnog kriminala	36
9.24 Stručnost i analiza	36
9.25 Kontrola i oduzimanje.....	37
9.26 Posebni postupci po PKZK	37
9.27 Teški zločini.....	38
9.28 Podizanje društvene veštine sudija i tužilaca	38
9.29 Administracija u krivičnom postupku	39
9.30 Troškovi sudskih postupaka i imovinskih zahteva.....	39
9.31 Zastarelost.....	40
9.32 Zapisnici.....	40
9.33 Izrada i komunikacija odluka i dostava dokumenata	41
9.34 Pokretanje zvanične istrage i krivičnog postupka	41
9.35 Krivična prijava.....	42
9.36 Uloga tužioca na suđenju	42

9.37 Postupak optužnici i pregled	43
9.38 Dokazi u krivičnom postupku	43
9.39 Kod pravde za maloletnike	44
9.40 Pravila komunikacije.....	44
9.41 Upravljanje stresa.....	45
9.42 Razvoj sudskih veština	45
9.43 Engleski jezik.....	46
9.44 Informaciona tehnologija	46
10. Zaključak	47

1. Uvod

Akademija Pravde (u daljem tekstu AP), u okviru svog mandata, organizuje početnu obuku za obuku novoimenovanih sudija i državnih tužilaca. Na osnovu toga, AP razvija Program Početne Obuke (PPO) za novoimenovane sudije i tužioce, koji ima za cilj da razvije profesionalne kapacitete i praktične veštine novoimenovanih sudija i državnih tužilaca.

PPO traje 12 meseci i njegova struktura je podeljena u dva dela: teorijska obuka koja se realizuje u kombinaciji sa studijama slučaja, simulacijama i drugim oblicima, dok se praktični dio realizira u sudovima i tužilaštvima gde su imenovani pod mentorskim nadzorom.

Ovaj program se fokusira na razvoj profesionalnih kompetencija, etičkih i ličnih vrednosti novoimenovanih tužilaca, sa posebnim naglaskom na: izgradnju profesionalnih kapaciteta za lokalno i međunarodno zakonodavstvo, izradu optužbi zasnovanih na činjeničnoj analizi, primjeni etičkih pravila, razvoj sudskih i socijalnih veština, razmena praksi u institucijama koje se odnose na rad sudova, razvoj istraživačkih, organizacijskih i upravljačkih kapaciteta i razvoj inerdisciplinarnih veština.

PPO za osmu generaciju novoimenovanih tužilaca 2019/2020, glavni cilj ima da razvije profesionalni kapaciteti i praktične veštine novoimenovanih tužilaca na osnovu principa transparentnosti, nediskriminacije, saradnje, sprovođenja zakona i utvrđenih standarda za pravno obrazovanje.

Posebna pažnja će se posvetiti metodologiji obuke koja će uključivati tehnike učenja odraslih, a posebno obuku zasnovanu na slučajevima koja podrazumeva da je sve strukturirano oko sudskih slučajeva, kao i obuka koja se pruža putem učenja na daljinu.

Za implementaciju ovog programa obuke, razvit će se prateći dokumenti kao što su: moduli obuke, kalendari obuke, rasporedi obuke i uvodni materijali za konkretne teme.

Ovaj program obuke je odobren od strane Upravnog Saveta AP-a.

2. Glavni ciljevi programa obuke

Sudska obuka je od suštinske važnosti za funkcionisanje profesionalnog sudskog i tužilačkog sistema. Posebno, vrlo korisno i neophodno proceniti obuku novoizabranih državnih tužilaca i početne obuke Kao što je poznato u terminologiji pravosudne obuke i smatra se jednim od ključnih faktora u obezbeđivanju nezavisnosti, nepristrasnosti i profesionalne kompetencije sudijske etike.

U program početne obuke za 2019/2020, glavni ciljevi su:

- ◆ Obezbediti adekvatan program obuke za početnike tužilaca, na osnovu postojećih znanja korisnika;
- ◆ Stvaranje programa obuke koji odražava nadležnosti i zadatke u struci tužioca;
- ◆ Treneri/mentori da posluži kao posrednik u nastavnom procesu učenja od strane s obzirom Tužilaštva, kao obrazovne ustanove;
- ◆ Obavestiti rad drugih institucija pravosudnog sistema;
- ◆ Pružanje mogućnosti za korisnika, koji su angažovani u timskom radu, da sprovede istraživanje za njihov profesionalni razvoj i istraživanja doprinos ukupnom razvoju sudskog i tužilačkog sistema.

3. Pravni osnov

Zakon o Akademiji Pravde, je osnovni zakon za organizaciju početne obuke. Ostale odredbe koje definišu i podržavaju početne obuke su drugi zakoni koji regulišu funkcionisanje sistema tužilaštva.

Sa ciljem praktične realizacije ovog programa obuke AP pored koordinacije tužilačkog saveta Kosova, takođe je izdao internih pravila.

Za tu svrhu AP se bazira na:

- ◆ Zakon o Akademiji Pravde (Br. 05 / L-095);
- ◆ Zakon o državnom tužiocu (broj 03 / L225.)
- ◆ Zakon o izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L225 o državnom tužiocu (br.05 / L-034);
- ◆ Zakon o tužilačkom savetu Kosova (br.03 / L-035);
- ◆ Zakon o izmenama i dopunama Zakona br.03 / L-223 o Tužilačkom savetu Kosova (Br. 03 / L-035)
- ◆ Pravilnik za Početnu obuku;
- ◆ Pravilnik Br.07/2017 o Izmenama i Dopunama Pravilnika za Početnu Obuku Br. 03/2017
- ◆ Program Rada AP-a za 2019 (odobren od strane Uporavnog Saveta AP-a 26 decembar 2018);

4. Metodologija dizajna programa obuke

Za izradu ovog programa obuke se razgovoralo sa vodećim predstavnicima sudskog i tužilačkog sistema, sa sudijama, tužiocima, trenera i bivšim kandidata PPO. Ocjene su takođe izveštava domaćih i međunarodnih institucija na Kosovu, kao i određenog broja mehanizama su razvijeni za procenu potreba za obukom.

U nastavku predstavljeni su neki od koraka preduzetih u cilju uspostavljanja ovaj program:

- ◆ Konsultacije sa glavnim državnim tužiocem;
- ◆ Konsultacije sa predsedavajućim Tužilačkog saveta Kosova;
- ◆ Razgovori sa trenerima PPO;
- ◆ Konferencija - sa bivšim PPO kandidata;
- ◆ Evaluacija programa inicijalne edukacije AP (koje je sproveo škola Francuske, u januaru 2015);
- ◆ Upitnici distribuirani za kandidata PPO;
- ◆ Analiza pravnog okvira koja je na snazi;
- ◆ Prakse institucija međunarodne obuke itd.

5. Struktura i sadržaj PPO

5.1 Cilj za kvalifikacije

Opšti koncept profesionalnih kvalifikacija ciljeva učesnika u PPO:

- * Ispunjavanje uslova za mjesto glavnog tužioca na Kosovu;
- * Nadležnosti (znanja, veština i stavova) neophodnih za uspešnu profesionalnu izvedbu kao tužioca u pravosudnom sistemu na Kosovu;
- * Sposobnost da se izbori sa traženje i promenljivim izazovima;
- * Sposobnost da koristi i primenjuje direktno kompetencije potrebne za rad (profesionalna, metodičan, socijalne i lične), društvene kompetencije i naglasak na razmišljanje nezavisnih sudskih pitanja, razmatranje alternativnih postupaka, ubedljiv argument;
- * Orijentacija na praktična pitanja i svesti o povezanosti pravne dimenzije, socijalnih i ekonomskih;
- * Uslovi za uspešnu finalizaciju (samo-organizovanja i discipline, sposobnost da se bavi velikog obima posla);

5.2 Struktura PPO

Nakon promena zakona o pravosudju, početna obuka traje dvanaest (12) meseci. Zakon predviđa da obuka je intenzivna i struktura osnovnog programa obuke za 2018/2019 godinu je podeljen na dva dela. Prvi deo obuhvata teoretsku obuku u kombinaciji sa pregleda predmeta iz sudske prakse, simulacije itd, a drugi deo je praktična obuka zajedno sa institucijama sudskim za obuku ne odnose na rad sudije i tužioca.

Da bi se odredio strukturu početne obuke treba prvo utvrditi koje kompetencije treba razvijati sudijama i tužiocima Novoimenovani, ili treba da znaju šta su kvaliteti koji treba da budu uključene u sudije i tužioce?

Da razviju sposobnosti za AP učesnika obuke na osnovu sledećoj šemi:

<p>Lični integritet i profesionalno ponašanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nezavisnost i nepristrasnost • Samopouzdanje i autentičnost • Iskren posvećenost na pravično suđenje Pavarësia dhe paanshmëria 	<ul style="list-style-type: none"> – Uveren o pravnom sistemu i njegovog kvaliteta; – Predstavlja odluku; – Pokazuje individualnost i otpornost na uticaj svojih postupaka; – Kada je to potrebno, da se protiv važećim stavovima; – Da li je jasno o očekivanjima, postavlja granice;
---	--	---

<p>Pravna i sudska veštine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Određivanje, suđenje ◆ Poslušnost ◆ Analitička sposobnost i sposobnost da sudi ◆ Odgovornost za upravljanje ◆ Liderstvo 	<ul style="list-style-type: none"> – Donosi odluke na osnovu raspoloživih podataka; – Odlučno reagovati kada nosači pritiska; – Ona daje jasnu i potpunu strukturu donošenja odluka i proces pratio u izradi deklaracije; – Dobiju saglasnost stranaka za odluke; – To daje puni smisao teksta formulisane; – Percepti opcije da dovede strane zajedno i da posreduju u rešavanju spora; – Procesi i rešiti niz podataka; – Sistematski pregled i procenu; – Postavlja pitanja na osnovu razumevanja; – Razmatra pitanja u situacijama; – Koristi logičko razmišljanje koji je doveo do opravdanosti izjava jasnim i transparentnim; – Planovi i organizuje svoj slučaj; – Sadrži i druge važne teme; – Omogućava gde drugi mogli dodati svoje znanje; – Organizuje rad zaposlenih u najefikasniji mogući način; – Obaveštavaju druge o napretku rada; – Podešavanje procedure (sadržaj, kvalitet i prolaznosti) ako je potrebno
------------------------------------	---	---

<p>Profesionalna obaveza</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sposobnost za upravljanje kancelariju ◆ Sposobnost da uče i samo-odražavaju ◆ Sposobnost za saradnju ◆ Fleksibilnost i sposobnost da se nosi sa radnog opterećenja 	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj organizacione kapacitete i vođstvo, da vodi saslušanje i da vodi sastanke - To je otvoren za povratne informacije od drugih i posvećen učenju; - Zanimljivo je, aktivno traži nove i / ili drugih razloga; - Spreman da učestvuje u stručnom obrazovanju i bavi se redovne obuke za poboljšanje profesionalnih kapaciteta za nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva; - To je otvoren za saradnju sa drugima; - Preuzmite inicijativu i koriste priliku da razmene znanja, podršku i konsultacije sa drugima u cilju poboljšanja kvaliteta i efikasnosti pravosuđa; - Razmena radnu praksu u vezi sa institucijama sudova i tužilaca .
------------------------------	---	--

<p>Društvena svest</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Slušanje i komunikacija ◆ Pogodnost ◆ Poslušnost ◆ Podizanje socijalnog okruženja 	<ul style="list-style-type: none"> – Pokazati razumevanje za situaciju drugih i lično kontakt motivaciju i empatiju - aktivno slušanje - daje utisak na druge da se njihov doprinos dobili; – Podešava svoj pristup kada se situacija promeni ili kada se detektuje prilagođeni specifičnim okolnostima i situacijama; – Daje jasnu i potpunu strukturu donošenja odluka i proces pratio u izradi deklaracije; – Daje puni smisao teksta formulisane; – Percepti opcije da dovede strane zajedno i da posreduje u rešavanju spora. – Postoje tendencije za društveni razvoj i uspostavljanje svoju vlastitu sliku u skladu sa zakonom; – Zahteva informacije o starim, novim i kontradiktornih, različitih perspektiva koje mogu uticati na odluku i postupak; – Pokazati svest o uticaju različitih okolnosti i stranaka; – Proceniti uticaj njihove uloge i položaja u društvenom kontekstu, smatra da održavajući distancu; – Ima saznanja o društveno-ekonomskog konteksta u kojem se praktikuje funkcije;
------------------------	--	--

PPO je koncipiran i staviti u okviru kao stručne kvalifikacije programa, na osnovu nadležnosti, Modularized i orijentisan na poslu, u koji integriše elemente teorijskog i praktičnog učenja. Namenjen je specijalno za stručno usavršavanje sudija i tužilaca početnike. To je kombinacija teorijskih i praktičnih faza i one vođenje i samostalno učenje, uključujući i elemente e-learning.

5.3 Sadržaj PPO

Sadržaj PPO odražava razvoj vještina učesnika koji će se fokusirati na razvoj praktičnih vještina sudija i državnih tužilaca novoimenovani kao korisnici procenjeno da poseduje teorijsko znanje koje su relevantne za funkciju tužioca.

Sadržaj početne obuke će se fokusirati na razvoj profesionalne kompetencije, etičke vrednosti i interdisciplinarne novoimenovane tužilaca sa posebnim osvrtom na:

- ◆ Profesionalni razvoj kapaciteta za nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva;
- ◆ Razvoj sudskih odluka na osnovu analize i činjenica;
- ◆ Primena etičkih pravila;
- ◆ U skladu sa posebnim okolnostima i situacijama u obavljanju funkcije sudije / tužioca;
- ◆ Razvoj sudskih vještina;
- ◆ Razvoj socijalnih vještina;
- ◆ Najbolje prakse u vezi sa institucijama sudova i tužilaštava;
- ◆ Razvoj istraživačkih kapaciteta, organizacije i upravljanja;
- ◆ Razvoj interdisciplinarnih vještina.

Ove nadležnosti će se razvijati kroz modula koji su priloženi kao aneks ovog programa, praktičnu obuku, programe za ne-pravosudnih institucija u vezi sa radom sudova i tužilaštava, kao i praktičnog rada dodeljen od strane trenera ili mentora.

5.3.1 Teorijska obuka

U ovom delu obuka se odvija u teorijskom kombinovanim slučajevima iz sudske prakse, na osnovu modula obuke, uključujući obuku za sve grane prava i pozitivnim zakonima lokalne ackuis communautaire, Evropska konvencija o ljudskim pravima i drugim međunarodnim aktima.

Iznos vreme rada zakazan za svaki od modula koji će se realizovati kroz kombinaciju praktične obuke određuje:

- ◆ Sadržaj modula obuke;
- ◆ Priroda i kompleksnost modula;
- ◆ Tip modula i njenog značaja za sudsku praksu / gonjenja;

U opštem programu obuke svakog modula sadrži najmanje određeni broj treninga sproveda plan rada.

U okviru stručnog programa obuke pored modula i interdisciplinarni karakter uključiti i dodatne module koji će se realizovati kroz daljinu platformu za učenje.

5.3.2 Dio praktične obuke

Praktična obuka odvija na tužilaštvo. Obuka se sprovodi pod nadzorom mentora (tužioc), koji nadzire sprovođenje programa obuke kao što je navedeno u ovom uputstvu i obuke programa, i da procene učinka korisnika obuke. Program obuhvata praktične stručna pitanja u pogledu pravila komunikacije, upravljanja predmetima, etike i drugim pitanjima od interesa za praktičnu karaktera korisnika. Tokom ove obuke, novoimenovani tužilac je Državno tužilaštvo može da pomogne u vršenju svojih funkcija, učestvuje u slučaju optužbe praksu njegov / njen, ali uvek pod vođstvom mentora.

Praktični program obuke provodi na osnovu "Praktični priručnik za obuku", koji sadrži program obuke da prati novoimenovanim državnih tužilaca i određuje zadatke i odgovornosti mentora i korisnika tokom sprovođenja praktične obuke. Priručnik je deo ovog programa obuke.

Svrha ovog priručnika je da prikaže ulogu i odgovornost mentora i korisnika tokom PPO je praksa (faza mentorstva). Priručnik takođe opisuje neke od zakonske nadležnosti, etičke i interdisciplinarni učesnici u programu stipendija treba da koristi u praktičnom obukom.

Mentori su dobili ideje o tome kako da se podvrgne primaoca u širokom spektru tema koje će ih pripremiti da svoje službene dužnosti, po završetku početne obuke. U fokusu priručnika i programa stažiranja je da se ukaže na značaj pružanja pravi doživljaj praktičan za korisnika u razvoju njihovih sposobnosti, počevši od profesionalnog, pravnog pisanja, kritičkog mišljenja, etike, pravila komunikacije, upravljanja predmetima i mnogi drugi praktičan karakter od interesa za korisnika.

Takođe, tokom praktične obuke, novoimenovani tužioci će prisustvovati poseban modul obuke koji se realizuje uz praktičnu obuku. Ovaj modul se bavi uspostavljanjem sudskih veština

korisnika na osnovu promena u krivičnom postupku u vezi ispitivanja i upravljanje suđenja. Konkretno podizanje veštine će biti govora otvaranja, što direktno i indirektno ispitivanje, ispitivanje, rehabilitaciju i završnu reč.

Tokom ovog dela treninga, učesnici mogu da prate obuku u platformi za učenje na daljinu i raznih praktičnih programa na ne-pravosudnim institucijama.

Na kraju ovog treninga, mentori napraviti procenu korisnika, uključujući, njihov ukupni učinak tokom treninga, praktičan rad u smislu profesionalnog, poštuje raspored, itd.

5.4 Program obuke u ne-pravosudnim institucijama

Pored praktične obuke kroz suđenja, državni tužioci će prisustvovati različite institucije za obuku pravosudnog sistema i van posla koji se odnosi na njihov rad. To će biti moguće u saradnji uspostavljen između AP i institucija.

Ustanove u kojima će novoimenovani državni tužioci imati obuku, su:

- Ustavni sud
- Avokatska komora
- Ombudsman
- Kosovska policija
- Korektivna služba
- Probaciona služba
- Centar za socijalni rad
- Agencija protiv korupcije
- Carina Kosova
- Posredovanje
- Agencija za privatizaciju
- Katastarska agencija Kosova
- Javne nabavke, Regulatorna komisija
- Nezavisni nadzorni odbor
- Kancelarija generalnog revizora
- Poreska uprava Kosova
- Agencija za zaštitu ličnih podataka
- Odeljenje Sudske Medicine

5.5 Simulacije suđenja

Pored tradicionalnih metoda obuke, kao što su interaktivne diskusije, praktične studije slučaja, korisnici početne obuke tokom obuke će biti uključeni u simulacijama suđenja.

Simulacije suđenja Sprovedeno kroz izbor predmeta iz sudske prakse uz učešće od kriminalnih elemenata iz drugih oblasti prava.

Svrha simulacija suđenja je teranje sposobnosti i veštine u glasu, povećana samopoštovanje, razvijanje kritičkog razmišljanja i sposobnost za rad u timu. Takođe, kroz mock učesnici suđenja mogu da poboljšaju svoju analizu činjenica i razmišljanja, razvijanje sposobnosti da sluša i saraduju, da bolje razumeju pravosudni sistem, kao i da unapredi znanje pravila dokaza pred vijećem.

5.6 Istraživački rad

Nadležnosti u okviru početne obuke uključeni istraživački rad, gde je ova funkcija realizuje ili preko praktičnih slučajeva tokom obuke i rada u pravnom časopisu "Justicia". Časopis sadrži različite teme koje se bave različitim instituti zakona, različite aspekte nacionalnog i međunarodnog zakonodavstva.

Svrha pravnog časopisa pored obuke i podizanja sposobnosti korisnika u oblasti pravnog istraživanja i pisanja je pružanje stručne podrške mladim advokata, sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka.

6 Evaluacija

Proces evaluacije uspješnog završetka programa obuke od strane novoimenovanih državnih tužilaca definiran je Pravilnikom Početne Obuke i Pravilnikom o Izmenama i Dopunama Pravilnika za Početnu Obuku. Ovaj proces se postiže ali ne ograničavajući se na, kroz prisustvo trening izveštaja, izveštaja trenera, mentora izveštaja i procenu naučnih radova koji su sažeti u konačnom izveštaju koji je pripremio AP, koji je poslao SSK i TSK.

Testiranje učesnika mogu izvršiti po ovome sistemu:

- Završni test za PPO se sastoji od rezultata modularnih testa svakog;
- Testiranje modula može da se sprovede u različitim oblicima: pismenih testova, usmeni test, izrađuju pisane prezentacije;
- Preduslov za učešće u modularnog testu je redovno učešće u obuci i autonomnog ispunjenosti uslova za PPO tokom treninga;

Evaluacija tokom teorijske obuke će se na osnovu šeme iznetog bavi razvojem veština učesnicima obuke na osnovu sledećoj šemi, a ceo proces evaluacije će se na osnovu kriterijuma utvrđenih zakonom za procenu tužilaca.

6.1 Uzorak procena od strane trenera

Obrazac za evaluaciju od strane trenera za praktičan rad i praktičnih slučajeva polaznika.

Ime i prezime sudije/tužioca u PPO:		Modul obuke:			
Utvrđivanja činjenica	Priznanje i sprovođenje zakona	Analiza činjenica	Zaključak i rezonovanje	Jezik koji se koristi	Opšta procena
Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐
Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐
Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐
Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐
Komentar trenera i preporuke u kojima je potrebno poboljšanje korisnika:					

Datum: _____ / _____ / _____
 Ime & Prezime Trenera _____

6.2 Primer tabela procene od strane Mentora

	Nivo	
Sposobnost da se identifikuju i koriste pravila deontologije (Nadležnost " Lični integritet i profesionalno ponašanje ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost za analizu i opisi situaciju ili događaj (Nadležnost " Pravna i sudska veština ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se identifikuju, poštovanje i garantovanje zakonske propise (Nadležnost " Pravna i sudska vestina ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Kapacitet za prilagodjavanje i adaptaciju (Nadležnost " Društvena svest ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se prilagodi i da pokaže autoritet u specifičnim okolnostima i situacijama (Nadležnost " Društvena svest ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se sadržajne odnose, aktivno slušanje i razmenu informacija (Nadležnost " Društvena svest ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da prati sudsku publiku, ali u odnosu na suprotne strane (Nadležnost " Pravna i sudska vestina ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se pronađu rešenja i pomiri stranke (Nadležnost " Profesionalni integritet i profesionalno ponašanje ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se donose odluke zasnovane na zakonu i činjenicama (Nadležnost " Pravna i sudska vestina ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da motiviše, formalizam i objašnjenje odluka (Nadležnost " Društvena svest ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
S obzirom na sposobnost nacionalnih i međunarodnih institucionalnih okolnosti (Nadležnost " Društvena svest ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost za timski rad (Nadležnost " Profesionalna obaveza ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐
Sposobnost da se organizuju, upravljaju i za uzimanje inicijative. (Nadležnost " Profesionalna obaveza ")	Sprovedeno	☐
	U progres	☐
	Ne Sprovedeno	☐

7. Kalendar i raspored obuke

Za realizaciju ovog programa će biti sastavljen kalendar aktivnosti obuke. Inicijalna obuka je održana na 5 dana u nedelji. Deo teorijske obuke u AP, dok praktična obuka tužiocu i uz obuku u drugim ne-pravosudnih institucija.

Teorijska i praktična obuka će biti realizovane u kombinaciji po modelu 2 dana teorijske obuke u AP i 3 dana praktičnu obuku tužiocima. Ovaj raspored će biti fleksibilan kako bi se ispunili teorijski program obuke kao što je navedeno u svaki modul obuke.

Sati obuke i broj treninga je definisano u bliskoj saradnji sa svim relevantnim akterima.

Uslovi učešća na treningu i tokom treninga nedostataka će biti regulisano Uredbom o početne obuke.

8. Moduli obuke PPO 2019/2020 za novoimenovane tužioce

Modeli Početne obuke za novoimenovane tužioce i sesija za svaki modul su:

Moduli obuke				
Br	Ime modula	Casovi obuke	Podmodul / poglavlje	Br. sesije
1.	Nacionalni i međunarodni pravni poredak	57 casova	1.1 Ustavno Pravo	1
			1.2 Organizacija pravosudnog i tužilačkog sistema	2
			1.3 Međunarodna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima	1
			1.4 Pravo EU	5
			1.5 EKLJP - Propisi o ljudskim pravima	10
2.	Krivični zakonik Republike Kosova	78 casova	2.1 Krivični zakonik Kosova – opšti deo	10
			2.2 Krivični zakon Kosova – specijalni deo	10
			2.3 Krivicna djela korupcije i protiv službene dužnosti	2
			2.4 Ozbiljni zločini	1
			2.5 Zastarelost	3
3.	Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosova	273 casova	3.1 Scena i forenzika	3
			3.2 Linija razgraničenja između krivičnih dela i prekršaja	1
			3.3 Stručnost i analiza	4
			3.4 Kontrola i oduzimanje	5
			3.5 Obaveštajne i Istrazne Mere i posmatranje	6
			3.6 Mere da se obezbedi prisustvo okrivljenog u postupku	5
			3.7 Okrivljeni u krivičnom postupku	5
			3.8 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku	5
			3.9 Zapisnici	3
			3.10 Dogovori o priznanju krivice	3
			3.11 Izbegavanje gonjenje	2
			3.12 Administracija u krivičnom postupku	2
			3.13 Sudsko preispitivanje	4

Moduli obuke				
Br	Ime modula	Casovi obuke	Podmodul / poglavlje	Br. sesije
3.	Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosova	273 casova	3.14 Izrada i komunikacija odluka i dostava dokumenata	1
			3.15 Troškovi sudskih postupaka i imovinskih zahteva	1
			3.16 Podnosenje pravnih sredstava	3
			3.17 Posebni postupci po ZPPK	2
			3.18 Pokretanje zvanične istrage i krivičnog postupka	8
			3.19 Krivične prijave	6
			3.20 Uloga tužioca na suđenju	6
			3.21 Optuznica, postupak sednice	10
			3.22 Dokazi u krivičnom postupku	6
4.	Lične veštine i nder-dispilinarne	78 casova	4.1 Pravila komunikacije	2
			4.2 Profesionalna Etika	10
			4.3 Upravljanje predmeta	3
			4.4 Podizanje društvene veštine sudija i tužilaca	3
			4.5 Obrazloženje sudskih odluka (optužujuće / žalbe)	6
			4.6 Upravljanje stresa	2
5.	Zakonodavstvo i dodatne veštine	18 casova + 6 dana obuke	5.1 Kod pravde za maloletnike	1
			5.2 Imedijacija	2
			5.3 Istraga prekograničnog kriminala	3
			5.4 Razvoj sudskih veština	
6.	Učenje na daljinu		6.1 Engleski jezik	
			6.2 Informaciona tehnologija	
			6.3 Upravljanje stresa	

9. Moduli obuke u PPO 2019 -2020

9.1 Ustavno Pravo

U ovom modulu, učesnici će imati priliku da se informišu o izvorima Ustavni Republike Kosova, normativnog okvira o Ustavnom sudu, sastav suda, Nadležnost je, proces ustavnih kontrole i odluke Ustavnog suda i njihovih efekata.

Meta za razvoj u ovom modulu su:

- Biti uveren o demokratiji i vladavini prava, kao najviših vrednosti i vodećih principa države Kosovo i sposobnost da ih predstavljati na posao kao tužilac;
- Razumevanje ustava kao najvišom stopom u nacionalnom pravnom sistemu i svesni uticaja međunarodnog prava u nacionalnom pravnom sistemu;
- Biti svestan uticaja osnovnih prava u državi i pravosudnog sistema i mogućnosti da se primeni u praktičnom radu kao tužilaca;
- Biti izuzetno dobro informisani o pravosudnom sistemu, njenih organa, struktura rada i statusa tužilaca zadataka i biti u stanju da sprovede sve ovo u svom radu;
- Kao izuzetno dobro informisani o Ustavnom sudu, njene radne strukture i procedura i pravnim posledicama svojih odluka sudova, posebno na nižim nivoima;

Trajanje: 1 sesija obuke (3 casa obuke)

9.2 Organizacija pravosudnog i tužilačkog sistema

Modul će sadržati osnovna znanja da shvate kako to izgleda organizacionu strukturu pravosudnog sistema na Kosovu, nakon stupanja na snagu Zakona o sudovima i državnim tužiocem, koji su Nadležnost sudovi i tužioc i postao proširenje nova teritorije.

Sa početkom sprovođenja zakona vrši reforma cjelokupnog pravosudnog sistema i tužilačko, napuštajući stari sistem organizacije sudova i tužilaca sa Nadležnost mešovitim i ponekad bez jasno definisane i izgradio novi sistem organizacija sudova i tužilaštava na osnovu

potpuno odvajanje Nadležnostve između različitih sudskih instanci koji je predvideo da se na mreži ovaj sistem vertikalne predstavlja u tri sudskom nivou.

prethodno imao i ovaj novi segment predstavlja još jednu sudsku reformu, u cilju racionalizacije sudski sistem, čineći ga efikasnijim i olakšavanje pristupa pravdi za građane.

Novi pravosudni sistem ima i druge teritorijalnu organizaciju nego što je

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.3 Međunarodna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima

Kriminal gotovo svih profila, posebno organizovanog kriminala, sve više i više se internacionalizovano. Zbog okolnosti u kojima ljudsko društvo je danas, posebno zbog širenja mogućnosti da prestupnike da se prevaziđu granice, sudije i tužiocu moraju biti upoznati sa efektivnim praksama u međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim i krivičnim stvarima.

Tokom prezentacije ovog modula će predstaviti osnovna znanja da razume šta je međunarodna pravna saradnja i njena uloga i značaj u građanskim i krivičnim stvarima.

Korisnici tokom vežbe će videti primere potrebnih oblika prakse međunarodne pravne saradnje u krivičnim ili građanskim stvarima.

Trajanje: 1 sesija obuke (3 casova obuke)

9.4 Pravo Evropske unije

Iako Kosovo nije članica Evropske unije, priznavanje institucija i zakona Evropske unije je najvažnije za budućeg procesa njene integracije, koja je u velikoj meri je reforma vođen usklađivanje pravo na sudsku Kosovski sa tzv *ackuis communautaire*, što bi se moglo prevesti kao "naših zajedničkih dostignuća", ili drugim rečima, sa evropskim političkim i pravnim standardima. Pored toga, Evropski zakon je veoma interesantno i intelektualno izazovan, jer kombinuje mnoge discipline u sebi pravni, uključujući i međunarodnog javnog prava, ustavno pravo, upravno pravo i privrednog prava.

Stupanjem na snagu Lisabonskog sporazuma u decembru 2009. godine, proces evropskih integracija zemalja unutar Evropske unije dostigla novi nivo

razvoja i ne druge institucionalne promene se očekuju u bliskoj budućnosti.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Kosova i EU stupio na snagu u aprilu 2016. godine. Ovaj ugovor je prvi obavezujući međunarodni između dve strane obezbeđuje delimičnu usklađivanje zakona u skladu sa *ackuis i delimičnog* prezentaciju četiri slobode tržište u narednih pet godina. Ovo zahteva odgovarajuću pravnu znanja i veštine u pravosuđu.

U tom smislu, pored prepoznavanja ovu oblast tokom osnovnih studija ili specijalizovanih istovremeno je imperativ da se postepeno pravosuđe Kosova početi da povećaju svoje znanje za pravo Evropske Unije.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 casova obuke)

9.5 Propisi o ljudskim pravima - EKLJP

Ljudska prava su temelj ljudskog postojanja i suživota. Oni su univerzalna, nedeljiva i međusobno zavisna. Oni su u osnovi svi da je cilj UN da traži svoj domet u globalnoj misiji mira i razvoja. Evropski sud za ljudska prava sa sedištem u Strazburu, utvrđenim u Evropskoj konvenciji, sa ozbiljnosti i predanosti svojih sudija, je pretvoren u važnu instituciju i prestižna za standardizaciju pravnih sistema država članica Vijeća Evropa u oblasti ljudskih prava.

Sudske odluke, koje su generalno označena racionalnost i emancipacije, ima posebna ovlašćenja za zemlje sa razvijenom demokratijom, suočavaju sa raznim izazovima i dilemama moderne civilizacije medveda. Evropska konvencija o ljudskim pravima je najveće Sprovedeno Saveta Evrope. Isti nije samo formulisao katalog ljudskih prava, ali i obezbediti sistem kontrole za njeno sprovođenje.

Kroz ove modula namenjenih učesnicima da prošire svoje znanje o međunarodnim standardima za ljudska prava i na drugoj strani će sadržaj modula bio vredan resurs za sve one koji su uključeni u promociju i zaštitu ljudskih prava, koja su deo pravosudnog sistema na Kosovu.

Trajanje: 10 sesije obuke (30 casova obuke)

9.6 Obrazloženje sudskih odluka (optužujuće / žalbe)

Ovaj modul ima za cilj da pomogne novoimenovanim državnih tužilaca u izgradnji svoje profesionalne sposobnosti u smislu opravdavanja akte prikupljene od državnog tužioca. Pored Teorijska obuka će biti obezbeđen generalno da opravda akte sastavljena od strane tužioca, će biti razmatrano u odvojenim sednicama i praktičnih slučajeva su radili po određenim metodama pravnog rezonovanja i pisanja.

Kroz konkretne slučajeve tužioci će moći da primeni zakonske uslove krivičnog postupka daju svoje zaključke da uspostave navodne pred-

nosti. Gde između ostalog, jer modul je ponuđen identifikovane potrebe advokata i tužilaca u celini, ali posebno za izgradnju profesionalnih kapaciteta u oblasti pravnog rezonovanja i pisanja.

Pisanja i obrazlaganja standardni procena predstavlja rad državnih tužilaca. U tom smislu pisanja i pravnog obrazloženja u radu tužilaca predstavlja ostvariv cilj, ne kreveta. Zbog toga, kroz ovaj modul ima za cilj da poboljša kvalitet pravnog rezonovanja i pisanja u radu novoimenovanih državnih tužilaca.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 casova obuke)

9.7 Profesionalna Etika

U svakom zemlji sudije i tužioci pripadaju eliti društva. Svaki dan, ovi ljudi obavljaju radnje i donositi važne odluke o sudbini svojih sugrađana. Očigledno, ovo velika sila ne može verovati onima koji ne pružaju dovoljno garancija profesionalnog morala. To je ovde da potiče pravni propis profesionalnih sudija i tužilaca etike na kojima se zasniva čitav pravni sistem.

Modul profesionalne etika modul za tužioce, pored znanja, namerava da prenese neke osnovne veštine za razmišljanje i djelovanje novoimenovanog državnog tužioca, bez kojih ispravno obavljanje profesije bi bilo

nemoguće. U ovom formatu sudije i tužioci smatraju etičke probleme i kako se manifestuju u svom profesionalnom životu i razgovara najefikasnijih načina za sprečavanje povrede profesionalne etike. Obuka novoimenovanog državnog tužioca o sadržaju i značenju normi profesionalne etike im pomaže da kreiraju konceptualni aparat kojim se analiziraju i rešavanje etičkih pitanja na koje će nailaziti na kraju studija.

Pošto profesionalna etika nije samo derivat etike i morala društva u celini, neophodno je da obuka tužilaca da se fokusiraju što je više moguće o konkretnim slučajevima izvučeni iz stvarnosti života na Kosovu.

Trajanje: 10 sesije obuke (30 casova obuke)

9.8 Upravljanje predmetima

Moderna teorija upravljanja predmetima je da sudije i tužioci, zajedno sa pomoćnim osobljem, potrebno je da aktivno prate i kontrolišu kretanje predmeta u radu u sudu ili tužilaštvu.

Ovaj modul će biti tretirani značenje, prirodu i značaj planiranja, razumevanje prirode i značaj dokaza u krivičnom postupku, značenje, prirodu i značaj istraživačkog fajla. će predstaviti činjenice o tome šta razlikuje proces upravljanja predmetima upravljanja planiranja uopšte, upravlja na osnovu ciljeva kao što je planirano istragu u predmetu, koji sadrži istragu plan, kao što je planirano pojedinačne mere istrage, a zatim prikupljanja dokaza u koji bazira svoju kolekciju, koja sadrži plan istraživanja koji ima veze sa prikupljanjem dokaza i gde je izvor dokaza i oblik i sadržaj standardizovane istražnog dosijea, dokaz o praćenju dobit (materijalna korist) i oduzimanje njegov kao deo spisa u pitanju (krivična dela za koja dobija) i metode koje se koriste za praćenje i otkrivanje profita.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.9 Imedijacija

Medijacija je vansudska aktivnosti od trećeg lica (posrednik-broker) za rešavanje sporova između subjekata prava u skladu sa uslovima predviđenim zakonom.

Implementacija posredovanje pri rukovanju sporova u krivičnim stvarima predstavlja konstruktivnu alternativu da se postigne vansudsko rešenje zadovoljavajuće strankama koje učestvuju u sporu.

Uključivanje medijacije kao pravnu instituciju i njeno primena u postupku mogućnost relevantna i veoma važna u rešavanju mnogih slučajeva u kojima su sudovi preopterećeni i da se postigne efikasnost sudova što je pušten iz fosilnih mogućim rešenjima sporazum, i sudije imaju dovoljno vremena da se bavi složenijim slučajevima da nastupa u razumnom roku i kvalitetno.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.10 Pregovori o priznanju krivice

Pregovori o priznanju krivice je pravna institucija relativno nova propisana Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosova, što nameće potrebu za diskusiju i lečenje instituta posebno posebno za mlade advokate, u ovaj slučaj za kandidate za sudije i tužioce.

Kroz ovaj modul je namenjen da će učesnici biti obezbeđen sa znanjem o zakonu kojim se reguliše o priznanju krivice i sporazum o priznanju krivice, osnovnim razlozima za primenu ovog instituta i glavni zakonski tekst objašnjenja u vezi sa primenom sporazuma o priznanju krivice sporna pitanja koja se javljaju u praksi s obzirom na praktičnoj primeni različitih rešenja nude i skepticizam izrazili čak pravnoj

zajednici u ovom novom instituta krivičnog prava.

Tokom obuke, učesnici će biti ponuđeno primere formi na desnoj primene ovog instituta, koji na neki način će takođe pomoći posebno će kandidati za prvi put suočavaju sa potrebom da se primenjuju ove odredbe i potrebu za ujedinjenje prakse naravno poštujući specifičnost svakom slučaju posebno.

Učesnicima će biti predstavljen na aktuelnoj sudskoj praksi na Kosovu, regionu i šire u vezi sa instituciju sporazuma, i da će dobiti konkretne zadatke-vežbe u cilju poboljšanja praktične veštine u primeni ovog instituta.

Trajanje: 3 sesione trajnimi (9 casova obuke)

9.11 Izbegavanje gonjenja

Teme su u okviru ovog modula u ranoj fazi formalnog fazi istrage, odnosno poznat kao svrhu fazi istrage je uspostavljanje gonjenja ili obustavi krivičnog postupka protiv okrivljenog. Modul će sadržati detaljna objašnjenja o zakonskim propisima koji regulišu ovu materiju i sigurno će biti obogaćen praktičnim primerima koji će biti izazov za aktivne diskusije učesnika.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.12 Krivični zakonik - Opšti deo

Napad je akt čoveka koji je nezakonito, koji je počinio koji je definisan zakonom kao krivično delo, ali to je i opasan posao.

Prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo krivično delo je protivpravno delo koje je zakonom određeno kao krivično delo, karakteristike koje su definisane zakonom i na koji zakon je predvideo krivičnih sankcija ili mera obaveznog lečenja.

Učesnici treninga će biti obavešteni o krivičnom delu, uključujući i bitnih elemenata krivičnog dela i slici krivičnog dela.

Će biti uveden koji djelo učinjeno sa namerom i nepromišljeno kada je učinjeno. Takođe, u toku obuke polaznici će biti upoznati sa sličnostima i razlikama dela istog poglavlja i drugim poglavljima.

Trajanje: 10 sesije obuke (30 casova obuke)

9.13 Krivični zakonik – Specijalni Deo

Imajući u vidu dela zapremine sadržane u Krivičnog zakonika Republike Kosovo ko posebno dela, obuka ima za cilj da učesnicima koji su upoznati sa djelima najviše karakterističnim i danas u Republici Kosovo, su relevantni za rad tužilaca i sudova.

Učesnici treninga će biti predstavljen na nekoliko krivičnim dela svako poglavlje posebno, elemente krivičnih dela i koji mogu biti izvršioi krivičnih dela. Će biti uveden koji djelo učinjeno sa namerom i nepromišljeno kada je učinjeno.

Trajanje: 10 sesije obuke (30 casova obuke)

9.14 Sudsko preispitivanje

Sudska revizija se smatra najvažnijim faza krivičnog postupka i zbog toga sudska revizija od posebnog značaja s obzirom na odredbe Zakonika o krivičnom postupku (u daljem tekstu ZKP). Sudska kontrola se sastoji od nekoliko faza i cela aktivnost suđenja je sumiran u: na početku suđenja i izjava optuženog; prezentacija (izgled) izjava dokazima i zatvaranje. Međutim, treba napomenuti da ako je optuženi prizna krivicu, a zatim nakon početka suđenja i priznanja optuženih, prenose odmah u završnoj riječi.

U ovom modulu obuke, na opšti način bili tretirani neki od najvažnijih pitanja koja se odnose na sudske revizije. Struktura i niz tema, je napravljen na osnovu strukture i poravnavanje sekvenci određenih zakonskih odredaba ZKP regulišu pravno razmatranje. U tom smislu, u ovom modulu obuke bili tretirani teme vezane za pripremu suđenja, javnost suđenja, implementacija suđenja, preduslovi za održavanje suđenja, odlaganje, prekid i vremenu završetka suđenja, rekord suđenje, tok suđenja, itd.

Trajanje: 4 sesije obuke (12 casova obuke)

9.15 Okrivljeni u krivičnom postupku

Tokom prezentacije ovog modula će predstaviti osnovna znanja da razjasni šta je značenje izraza okrivljenog, kada i u kojim slučajevima osoba može da se tretira kao okrivljeni, koje su razlike u smislu "osumnjičenog", "optuženi" "okrivljeni" i "osuđen". Prezentacija će ponuditi učesnicima priliku da razumeju ulogu i značaj okrivljenog u krivičnom postupku, od početka do kraja postupka.

Učesnici će imati priliku tokom predstavljanja ovog modula da razume šta su prava optuženog u svim fazama krivičnog postupka, gdje je pravni okvir koji garantuje prava okrivljenog, u kom slučaju njegova prava mogu se

ograničiti u skladu sa zakonom i koja su na kraju odgovornost okrivljenih u krivičnom postupku.

Tokom ovog modula, učesnici obuke će shvatiti šta su vlasti za sprovođenje procedura koje će osigurati zaštitu i ostvarivanje prava okrivljenog, koje su njihove odgovornosti za zaštitu tih prava i posledice u slučaju povrede ili nepoštovanja prava optuženih. U ovom modulu dio vježbe će se realizovati nudeći učesnicima praktične primere u vezi položaj okrivljenog u različitim fazama postupka, tako da učesnici su kroz diskusije da se identifikuju za koje faza postupka je reč, identifikovanje položaj optuženi ovoj fazi postupka.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 casova obuke)

9.16 Obaveštajne i Istrazne Mere i posmatranje

Cilj ovog kursa je da su učesnici na prvom mestu, da dobiju teoretskog i praktičnog znanja u slučaju primjene relevantnih odredbi za dobijanje informacija o fazi istrage, odnosno sprovođenje tajnih i tehničkih mera nadzora i istrage. Dakle, cilj lečenja u ovim predavanjima su zakonske odredbe koje regulišu instituciju tajnih i tehničkih mera nadzora i istrage u krivičnom postupku u fazi istrage, ili kako ih poziva KZRK dobijanje informacija u fazi istrage.

U poglavlju XXIX Privremenog krivičnog postupka su mere za obaveštajne i tehnički nadzor i istragu koja nema dugu istoriju primene u kaznenom sistemu na Kosovu od kako istražnih radnji nije predviđeno zakonom prethodnom krivičnom postupku, ali uz tehničku i socijalnog razvoja našli primenu pod Zakonika o krivičnom postupku.

Cilj sprovođenja ovih mera je i da spreči izvršenje krivičnih dela, efikasnije otkrivanje krivičnih dela i krivičnom gonjenju počinitelaca u slučajevima koji se mogu detektovati sa drugim istražnim radnjama.

Prema Zakoniku o krivičnom postupku predviđa 14 mere tajnog nadzora tehničke, tako da je pretpretresni sudija, na zahtev državnog tužioca može naručiti bilo koji od ovih mera.

Ove mere nesumnjivo utiču na privatnost ljudskog života i slobode prava, a za njih je uslovljeno zakonom kojim se dozvoljava izdavanje tih mera, ali radi sprečavanja počinilaca tih mera će kada se primenjuju druge mere ne može da se postigne ili informacije otkrivanja počinioaca i da će pokušati da pronađe najmanje pogođeni u ljudskim pravima.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 casova obuke)

9.17 Mere da se obezbedi prisustvo okrivljenog u postupku

U cilju realizacije postupak u skladu sa najvišim standardima u zaštiti ljudskih prava i sloboda pod krivičnom postupku Republike Kosova, prisustva okrivljenog u krivičnom postupku.

Što se tiče Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosova je planirala niz mera kako bi se osiguralo prisustvo okrivljenog u postupku. Kroz ovaj modul ima za cilj da nauči učesnicima praktičnu primenu ovih mera, problemima koji se javljaju u slučaju kvara ili nepravilnog sprovođenje ovih odredaba i njihov uticaj na postupak.

Deo ovog modula posebno neće biti razmatrane mjere pritvora budući da je projektovan da bude poseban modul, ali zbog važnosti ove mere, kao i kompleksnosti tretmana ovih mera, pritvor će se tretirati na uopšten način da njegovo povezivanje sa drugim merama.

Ovaj modul je zasnovan na odredbama Zakonika o krivičnom postupku koje odredbe su prilagođene modula i koji će objasniti davanje objašnjenja i tumačenja na osnovu sudske prakse.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 casova obuke)

9.18 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku

Jedan važan dokaz koji služi da se dokaže činjenično stanje u potpunosti i pravo u krivičnom predmetu je iskaz svedoka i žrtava kao svedoka.

Pitanje od velikog značaja u krivičnom postupku je tretman svedoka i oštećenih kojima je potrebna zaštita zbog opasnosti od ozbiljne opasnosti po svedoka ili njegove porodice, i u ovim slučajevima postoji potreba da se preduzmu mere od strane svih institucija upleteni u krivičnom postupku, kao što su policija, tužilaštvo i sudovi.

Kroz ovaj modul je namenjen učesnicima da se upoznaju sa vrstama svedoka, razlika između njih, zaštite svedoka, načina razgovora sa svjedocima, izrada protokola za ispitivanje svedoka i gde je iskaz svedoka smatra neprihvatljivim u krivični postupak.

Takođe deo ovog modula će biti posvećena povređeni koji može biti ne samo strana u postupku i svedoka. U ovom modulu pažnja će biti posvećena pravima oštećeni kao što je pravo na naknadu štete i mnogih drugih prava koje se pružaju na novom Zakoniku o krivičnom postupku Republike Kosova.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 casova obuke)

9.19 Podnošenje pravnih sredstava

Jedan od najvažnijih odluka koje je sud uzima je presuda. Cela procedura koja se odvija protiv lica za koje postoji sumnja da je počinio krivično delo, u prvostepenoj presudi završio, ako postupak ne uspe u fazi suđenja i završava se na bilo koji drugi način. Značaj ove odluke suda je prevelika za sud, kao i stranaka u postupku. Iz tog razloga Zakonik o krivičnom postupku sadrži niz odredaba koje se odnose na način prijema i donošenja odluke, njegovog sadržaja, vrsta presude, kao nacrt, uslovi itd.

Međutim, presuda prvostepenog nije odluka koja je konačna. Umesto toga, presuda prvostepenog može pobijati u žalbi, kao redovnog pravnog leka. Ovo je razumljiv, jer se presuda može imati pravne nedostatke koji, prema prijavi, pregledao je drugostepenog suda i presude, ako ne utvrdi, može biti promenjena ili poništena i predmet vratio na sudu prvostepeni. Žalba je jedino pravno sredstvo za redovnog vežbanja na presudu koja nije primila konačan. Međutim, postoje i drugi pravni lekovi,

koji se nazivaju vanrednim pravnim lekovima, koji se može vršiti Protiv rješenja, koja je postala konačna.

Svi ovi lekovi, zbog njihovog značaja, zaslužuju posebno mesto u obuci tužilaca.

Trajanje: 3 sesione trajnimi (9 casova obuke)

9.20 Krivična dela protiv korupcije i protiv službene dužnosti

Korupcija je stara pojava, koja je uvek predstavlja ozbiljan problem za društvo. Kroz istoriju, mnoge zemlje pokušavaju da pronađu način za suzbijanje ove opasne pojave. Problem korupcije danas suočeni su sa skoro svim zemljama sveta. Iako još ne postoji jedinstven definicija korupcije, takođe.

Mnoge zemlje su uspostavile u svom zakonodavstvu dela korupcije. Sa pravne tačke gledišta, korupcija nije jedini prekršaj, ali opšti set konkretnim zločinima. Iz toga sledi da pravna definicija korupcije može se definisati kao grupa sastavljena od različitih krivičnih dela sadržanih u poglavlju pod nazivom "korupcije". Agregiranje djela korupcije je od suštinskog značaja da se identifikuju različite radove koji spadaju u generalnom plasmanu korupcije.

Učesnici treninga će biti upoznati sa djela korupcije odvojeno, kao i kriminalnih elemenata koji bi mogli biti izvršioци tih krivičnih dela.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.21 Scena (na licu mesta) i forenzika

Ovaj modul obuke je realizovan u cilju pomoći obuku učesnika da u početnim fazama planiranja krivičnog postupka i prethodnog postupka, koji obuhvata prve sate i dane nakon što je tragedija dogodilo se sumnja da je izvršeno krivično djelo. U ovoj fazi, državni tužilac i policija rade zajedno kako bi se utvrdilo da li da pokrene krivični postupak. Akcija pažljivo i pošteno u ovoj fazi prikupljanja dokaza sa mesta kao i informacije iz relevantnih osoba, od suštinskog je značaja za dalji uspeh postupka.

Modul daje pregled postupka pronalaženja, prikupljanja, čuvanja i ispitivanja dokaza našao na licu mesta. Takođe, ovaj modul daje pregled aktivnosti koje treba preduzeti odmah nakon prekršaja. Naravno, uzimajući u obzir prirodu predmetne oblasti koje se obrađuju, fokus ovog priručnika su praktični aspekti policijske akcije i tužilaštva.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.22 Linija razgraničenja između krivična dela i prekršaja

S obzirom da je krivično delo je rad koji se obavlja u mnogim oblastima, značaj njihovog ograničenog vremena za obuku u ovoj sesiji će imati za cilj da učesnicima koji su upoznati sa krivičnim djelom, razlika sa drugim radovima, principi rada i percak-tueshmerine prekršaj sa važećim zakonskim propisima. Učesnici treninga

će biti predstavljen na krivično delo, koje se razlikuje od drugih dela, a koji su zajednički elementi sa drugim dela (prekršaja, privrednog kriminala, itd).

Takođe, učesnici će biti upoznati sa principom zakonitosti, i njegov značaj u definisanju krivičnih dela i prekršaja.

Trajanje: 1 sesija obuke (3 casova obuke)

9.23 Istraga prekograničnog kriminala

Istraga je prva faza u prvoj fazi krivičnog postupka. Pitanje razvoja istrage u pozitivnom pravu različitih zemalja regulisana na različite načine, tako da je istraga, kao što je ranije rečeno u nekim zemljama razvija istražnom sudiji kao predmet koji pripada sudu u nekim drugim zemljama istraga je nadležnost i nadzor državnog tužioca. Uzeti kao celina, prava savremeni je trend prenosa istrage u funkciji tužilaštva države. U našem Zakonu o krivičnom postupku primjenjuje istragu državnog tužioca.

Čak i od strane KPK na vlasti, državni tužilac ima ovlašćenje i odgovornost za sprovođenje istrage. Istraga krivičnih predmeta u državni tužilac može ovlastiti policiju da preduzme istražne radnje koje se odnose na izvođenje dokaza koje posluje pod njegovim nadzorom. U slučajevima predviđenim zakonom, policija ili državni tužilac preduzima bilo koju akciju u slučaju istrage trebalo bi da traži na-log od sudije.

U principu treba napomenuti da je tokom istrage državni tužilac utvrđuje okolnosti i dokazi inkriminisanju i oslobađajući i briga prikupljanja dokaza koji ne mogu biti dostupni na suđenju.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.24 Stručnost i analiza

Mnoge činjenice bi ostale neobjašnjene u savremenom krivičnom postupku, ako nije prihvaćen kao dokaz u krivičnom postupku i stručnosti. Prijem i njegovo prilagođavanje potrebama krivičnog postupka, potvrdio je danas da je postupak činjenice koje su prethodno samo da snovi. Sa upotrebom ovih dokaza u krivičnom postupku pratili brzinu tempo razvoja u različitim oblastima nauke, posebno korišćenja ovih naučnih dostignuća za obavljanje kriminalnih aktivnosti. Ovo su samo neki od podataka iz kojih se vidi da je značaj ovog dokaza mora savremenog krivičnog postupka.

Ovo pitanje, kao i mnoge druge stručne pravnoj literaturi je malo pregledao, ali, čak i kada on govori o pričaju tako uopštena i neadekvatno.

Učesnici će imati priliku od ove obuke da se upoznaju sa svim relevantnim pitanjima koja se odnose na stručnost i trenutke kada treba dodeljene stručnjak i kada treba da se traži analizu dodeljuje i kako i šta mogu koristiti ishod tog stručnosti ili analiza. Učesnici će naučiti iz ove obuke instituta i kako se oni primenjuju u praksi.

Trajanje: 4 sesije obuke
(12 casova obuke)

9.25 Kontrola i oduzimanje

Ovaj modul će se tretirati u opštim i posebnim procesnim radnjama koje su predviđene Krivičnim zakonikom Republike Kosova, sa Zakonika o krivičnom postupku, Zakon o Nadležnostt proširenog oduzimanja Zakon o upravljanju oduzetom kao i druge zakonske odredbe da konfiskuje imovinu u korist krivičnog dela ili imovinu koja je korišćen za izvršenje prekršaja.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 casova obuke)

9.26 Posebni postupci po ZKPRK

Posebni postupci pod krivičnom postupku razlikuje od redovnih procedura u krivičnom postupku, tako što zahtevaju posebnu pažnju za profesionalce primenjuju ove postupke, posebno za novoimenovane tužioce.

Ovaj modul će se baviti procedure za postupanje sa kaznenim nalogom, ukor, na lica koja su počinila krivično delo pod uticajem alkohola ili droga, za prekršioce sa mentalnim poremećajima, oduzimanje alternativnih sankcija, odluka da se nasele dokazima zatvorenika, restituciju, rehabilitaciju, i ostvarivanje drugih prava osoba osuđenih ili pritvoreni bez razloga, kao i postupak za izdavanje poternice i javno objavljivanje.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.27 Teški zločini

Ozbiljan zločin uopšte i trgovine ljudima, pranja novca i kompjuterskog kriminala, posebno, danas predstavljaju izazov za sve zemlje Evropske unije, gde se Kosovo ima za cilj da bude deo sanke, pa lečenje ovih zločina tokom ovaj modul ima poseban značaj sa činjenicom uspešno sprečavanje i borbu protiv ovih zločina otvara put za Kosovo za ulazak u EU i pravnu sigurnost za sve građane Kosova.

Trajanje: 1 sesije obuke (3 casova obuke)

9.28 Podizanje društvene veštine sudija i tužilaca

Imajući u vidu potrebu da se završi tužiocu informacija, podataka i uputstava iz socijalne oblasti kao elementa neophodnog za obavljanje najnapredniji u obavljanju posla, ovaj modul je dogovoreno kao slučaj dobru priliku izrade ovog dimenziju u skladu sa potrebnim obrazovnim savremenih tužilaca profila.

Učesnici treninga će se upoznati sa konceptima, kategorije psihosocijalne sadržaja, onda ima osobina ličnosti, ima segmente društvenog života pojedinca u društvenom okruženju, socijalno okruženje činioci koji ometaju u stabilnim degenerativnih faktora u Socium.

Zbog toga oni će dobiti informacije i razviti kapacitete socijalne komunikacije pojedinih različitih subjekata u vršenju profesije značajno kao rad tužioca.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.29 Administracija u krivičnom postupku

S obzirom na značaj teme koje će se razviti u ovom modulu, rok za prezentaciju i sa onim što poteškoće najviše suočavaju sudovi i tužioci koji su radili o temama koje će biti razmatrani tokom treninga će imati za cilj da učesnicima poznate, bliže i razjas-

niti koliko je to moguće ovi instituti PKZK.

Učesnici treninga će biti informisani o tome ovih instituta ZKPRK, jer isti će zavisiti od ishoda ili ne na ishod konkretnom slučaju dovoljno istražena.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke)

9.30 Troškovi sudskih postupaka i imovinskih zahteva

Teme o kojima će se diskutovati u ovom modulu koji se bavi troškovima postupka i imovinskih zahteva u krivičnom postupku. Svi znamo da svaki sudski postupak ako krivični ili građanski, naravno postoji i troškovi njenog potrošnje, koja mora pronaći izvore iz kojih će biti plaćeni te troškove.

U krivičnom postupku je pitanje troškova postupka je složenija nego u drugim postupcima, jer su proceduralne radnje preduzete od strane nadležnih organa u službenoj dužnosti svakog procesnom radnjom ima i svoju cenu. Ovaj modul će se baviti pitanjima šta je uključeno u vezi sa troškovima postupka, prilikom određivanja troškova u pitanju i ko treba da bude obavezan da plati troškove postupka.

Takođe, u okviru ovog modula će takođe biti bavili imovinskim zahtevima, koji je takođe predmet posebnog značaja jer u principu u krivičnoj stvari, često se dešava da primenjuje odredbe parničnog postupka, što u ovom slučaju sud dužan je da to učini u krivičnom postupku za postavljanje imovinskih zahteva. U tom smislu će biti razgovarali su o načinima uspostavljanja imovinskih zahteva koji proizilaze iz izvršenja krivičnog dela za koje stranke podnose svoje zahteve u krivičnom postupku.

Trajanje: 1 sesije obuke (3 casova obuke)

9.31 Zastarelost

Zastarelost kao pravnog instituta znači da zbog isteka zakonskog roka ne može se ostvariti gonjenje ne može nametnuti i ne može da se izvrši krivičnu sankciju, koja je promenljiva i potiče od vrste prekršaja, a količina kazna. Na drugoj strani su neki dela koja nikada predmet ograničenja.

Ovaj modul će uključivati, ali se ne ograničava na pitanjima kao što su;

početak toku perioda ograničenja, zaustavi ograničenje krivičnog gonjenja, prestanak zastarelost krivičnog gonjenja, apsolutnom recept, recept izvršenja kazne, uključujući apsolutnu zaustavljanje i prekid zastarelosti izvršenja kazne, recept izvršenja kazni i mere obaveznog lečenja, a ne propisivanje dela genocida i ratnih zločina.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.32 Zapisnici

Tokom prezentacije ovog modula će predstaviti osnovna znanja da shvate šta su zapisnici, koji su lica koja obavljaju radnje u toku krivičnog postupka, odnosno nadležni lica označavanje akcije u zapisnik, kao stvorenih evidencija, kao čuva, kako piše i da ih spasio, napominje da bi trebalo da sadrže zapise, da razmotri njihov značaj i prava stranaka da se izjasne.

Ovaj modul upravlja, na posao u policiji, tužilaštava i pravosudnih podataka kao važnim akcijama u svim fazama krivičnog postupka.

Prezentacija će ponuditi učesnicima priliku da se upoznaju način izrade evidencije, snimanjima sa audio snimanje i audio snimanje i video snimanje ili audio akcija snimanje sa audio i video snimanje, stenografimin i transkripciju, ručno ili sa stenografimin i transkripcija mašina, snimanje od drugih, i zadržavanje sadržaj datoteke, uključujući transkripte.

Isto tako, svrha ovog modula je da se učesnici upoznaju sa radom državnog tužioca i sudije. U ovom modulu vežbe će biti implementiran nudeći učesnicima praktične primere, u pogledu dizajna protokola u različitim fazama postupka, tako da su u stanju da rangiraju evidencije od strane nadležnih organa da preduzmu, pod i značaj njihovog reda i kroz diskusiju da identifikuju status svake partije odluka izjavu u bilo kojoj fazi postupka kako bi razumeli, poređenja i procene neophodnost njihovog uzimanja. Oni će takođe imati priliku kroz vežbe koja će se primenjivati u da imaju nacrt različitih zapisnika.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 casova obuke)

9.33 Izrada i komunikacija odluka i dostava dokumenata

U ovom modulu obuke će se raspravljati vrste i odluke suda, procedure za donošenje odluka, njihovu komunikaciju i slanje dokumenata, koja će biti o načinu slanja memo dostavljanja ličnih, alternativa, postupak isporuke,

dokumenti koji se dostavljaju lično, slanje u posebnom slučaju okolnosti, tako da je slučaj državnim tužiocu za dostavljanje dokumenata i drugih učesnika u postupku.

Trajanje: 1 sesije obuke (3 casova obuke)

9.34 Pokretanje zvanične istrage i krivičnog postupka

Zakonik o krivičnom postupku propisuje da je državni tužilac je onaj koji počinje, implementira i sprovodi istragu u optužnici. Uloga i zadaci iz prethodnog sudije koncentrata uglavnom u slučajevima gde će procesne radnje istraga bavi ograničavanje prava i sloboda (prikrivenih istraga, kontrolu stanovanja, postavljanje stručnjaka, pružanje dokaza u postupku istrage vanredne) odlučuje o zahtevu tužilaštva za uspostavljanje ili nastavak pritvora i trajanje istrage, itd.

Uloga državnog tužioca sada sa Zakonika o krivičnom postupku daje poseban značaj tužioca, kako bi se omogućilo usmereno istražni postupak u prethodnom postupku saradujući sa policijskom istragom i nadzire akcije policije u prikupljanju-prikupljanje dokaza i sprovede istraga za obezbeđivanje prisustva okrivljenog, žrtve, svedoci, itd Prema tome, ovaj modul će obuhvatiti sve radnje preduzete od strane državnog tužioca od početka obimnog prekrivičnom završetka istrage stoga će uključiti sve odredbe koje su preduzete od strane tužioca.

Trajanje: 8 sesije obuke (24 casova obuke)

9.35 Krivična prijava

Imajući u vidu značaj krivičnih prijava kao radnje postupka, da pokrene krivični postupak za krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, kroz ovaj modul i tokom treninga, uglavnom učesnike upoznati sa krivičnim prijavama u celini, ljudi koji mogu da izvrše prijavu primaoci krivične i krivične prijave.

U ovom modulu, učesnici će biti upoznati sa ovlašćenjima policije pre podnošenja krivične prijave o dopunskom izveštaju krivičnih prijava, specijalni izveštaj i krivičnih prijava protiv nepoznatih osoba.

Učesnici obuke će biti predstavljeni tokom krivične prijave iz drugih državnih organa, građana i akcija državnog tužioca sa krivičnim prijavama.

Takođe, učesnici će biti obavješteni o djelo lažnog prijavljivanja kada se sprovodi, okolnosti kada isključenje krivične odgovornosti, zahtev za pružanje dodatnih informacija, za polaganje krivičnih prijava kao autonomno delovanje državnog tužioca, kada je nema dokaza krivičnog dela ili učinioca i drugih okolnosti koje su propisane zakonom.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 casova obuke)

9.36 Uloga tužioca na suđenju

Učesnici tokom modula obuke će se upoznati sa ulogom državnog tužioca u početnom pregledu i druge revizije .Also će se upoznati sa ulogom državnog tužioca na suđenju, koje je regulisano poglavlju XIX ZKPRK (čl 285-358) i nadležnost i ovlašćenja dužnosti tužioca u svim fazama postupka.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 casova obuke)

9.37 Postupak optužnici i pregled

U optužnici je jedan od optužnica koje u nadležnosti državnog tužioca predstavlja sledeću fazu ili direktne istrage protiv počilaca za krivična dela iz Krivičnog zakonika Republike Kosovo su definisane kao krivična dela. U optužnici značaj leži u činjenici da pokrenulo krivični postupak protiv počilaca i utrti put za Sud da sankcionišu počinioce.

program, korisnici će biti u stanju da razumeju osnovi optužnicu i da će biti u stanju da radi njihove praktične dizajn optužba dela bez ikakvih problema. Kroz ovaj modul, posebno sa ciljem da se postigne praktična priprema novoizabrani državnog tužioca, u cilju nemaju iste prepreke i nejasnoće u izradi i tužilaštva dela tokom prezentacije svog rada.

Značaj objašnjava optužnicu u program početne obuke, jeste da kroz ovaj

Trajanje: 10 sesije obuke (30 casova obuke)

9.38 Dokazi u krivičnom postupku

Shodno tome, okolnosti krivičnog dela i krivice okrivljenog može se utvrditi samo na osnovu dokaza. Odluka da se izreći samo i pravna procedura dokazivanja krivičnog postupka (argument) u pravcu utvrđivanja činjenica pravno relevantna u krivičnom predmetu je veoma važno. Dakle, deo ovog modula je u procesu dokazivanja uopšte tokom istrage, uloga dokaza u postupku u krivičnom postupku osvetljenje, proceduralne subjekti koji mogu da prikupljaju i siguran dokaz u ovoj fazi postupka, dokaz neprihvatljivim.

Učesnici treninga će biti upoznati sa vrstama dokaza koji se mogu dobiti u toku istrage određenih istražnih radnji, sa svojim posebnim specifikacije, vrste i klasifikaciju svojih dokaza u pretkrivičnom postupku i opštim pravilima o dokazima. Takođe, u toku obuke polaznici će biti upoznati sa novinama i promenama koje su dovele do stupanja na snagu Zakona o krivičnom postupku koje se odnose na postupak dokaza tokom istrage.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 casova obuke)

9.39 Kod pravde za maloletnike

Ovaj modul obuke je dizajniran sa ciljem pružanja osnovnih korisnici znanje programa inicijalne edukacije o praktičnoj primeni Kodeksa maloljetničkog pravosuđa na Kosovu (KPM).

Kroz cilj ove obuke da definiše osnovne principe KPM, tumači svrhu, vrste mera i sankcija koji se primenjuju na

maloletnike, mere i kazne za odrasle u vezi sa krivična dela počinjena kao maloletnici, mere diverzantske kad god uslovi, može tumačiti namene, vrste i trajanje vaspitnih mera, vaspitnih mera institucionalne, analiziranje alternativnih mjera zatvora za maloletnike, novčane kazne i da bi radili za dobrobit opštih uslova za izricanje kazne za maloletnika.

Trajanje: 1 sesije obuke (3 casova obuke)

9.40 Pravila komunikacije

Kontekst komunikacije u sudu varira, ali izgleda da dolaze u dve osnovne kategorije, koje su opisane u daljem tekstu: interna komunikacija i eksterne komunikacije. U okviru ovog modula će biti rasprava o karakteristikama efikasnog komunikatora, postaće samo-procena komunikacijskih veština učesnika i pregled relevantne studije slučaja kako bi se omogućilo učesnicima da primene najbolje prakse komunikacija u realnom radnom okruženju.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke) i 4 casova obuke iz razdaljine

9.41 Upravljanje stresa

Ovaj modul se bavi širi predmet ličnog blagostanja i upravljanje stresom. Pravosuđe stalno suočen sa obimom posla, kritikama javnosti, teškim budžetskim restrikcijama, izuzetne odgovornosti i užurbano.

Istraživanja su pokazala da je u vezi sa poslom stres je odrednica kognitivnih, emocionalnih i ponašanja simptomi kao što su smanjene koncentracije, odlučivanja, i izražava nezadovoljstvo sa advokatima i sporu. Jedna studija je utvrdila psiho-fiziološke simptome povezane sa stresom nakon što se tiče funkcije digestivnog trakta (digestivni problema), uključujući i mešovita; bol u grudima obično prepisuju za srčane insuficijencije; otežano disanje ili ne-

dovoljno vazduh u pluća; teškoća spavanje; i osećaj je napeto ili uznemireno. Oni su takođe identifikovali simptome povezane sa međuljudskim sukobima, kao što su neobične ispadima, temperamenta, čestim svađama, osećajem izolacije i smislu podizanja samosvesti u društvenim situacijama.

Ovaj interaktivni program pruža učesnicima priliku da identifikuju stepen stresa u životu, svoje snage, faktori rizika i oblasti za implementaciju boljih mogućnosti za njihovu dobrobit. Između ostalog, obuka ima za cilj da poboljša zdravlje, kognitivne sposobnosti, održivost, kreativnost i sreću.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 casova obuke) i 5 casova obuke iz razdaljine

9.42 Razvoj sudskih veština

S obzirom na promene u krivičnom postupku u vezi sa saslušanja i sprovode sudsko preispitivanje neophodno je da novoimenovani tužiocu obučeni u razvoju pravosudnog vještina u skladu sa ovim promenama. Konkretno podizanje veštine će biti govora otvaranja, što direktno i indirektno ispitivanje, ispitivanje, rehabilitaciju i završnu reč.

Trajanje: 6 dana obuke

9.43 Engleski jezik

E-modul je povezan sa engleskog pravnog obrazovanja modula koji se koriste pravnim stručnjacima koji žele da unaprede svoje veštine komunikacije na engleskom jeziku u njihovim svakodnevnim aktivnostima u pravosuđu. Dizajniran je da zadovolji potrebe komunikacije i pruža pravne stručnjake

sa osnovama pravne terminologije na engleskom jeziku.

Ovaj modul je razvijen i postavljen na platformi za učenje na daljinu na mreži i da će se koristiti za korisnike početne obuke.

Trajanje: 5 casova obuke iz razdaljine

9.44 Informaciona tehnologija

Ovaj modul pomaže korisnicima koji imaju osnovno znanje o informacione i komunikacione tehnologije. Rad sa računarom i dobro poznavanje aplikacija i programa postalo je od suštinskog značaja za svaki posao, efikasan računar rad je ključ uspeha svakog pojedinca.

Informaciona tehnologija pomaže pravosuđu da obavlja svoje dužnosti na odgovarajući način, efikasno i transparentno, na primer, IT upotreba smanjuje šansu dupliranja dokumenata, ukoliko sud ima kompjuterski automatizovanog sistema za registraciju slučajeva je dovoljan da se predmet zabeležen i ponovo koristiti kad god je potrebno za generisanje izveštaja p.sh slučajan generacija poziva ili suđenja, raznim drugim članovima. U ovom slučaju pristup dokumentima će biti mnogo brže.

Sa upotrebom predmeta IT bi imati pod stalnim praćenjem izdavanjem razne statistike. Sa kompjuterskim automatizaciju možemo da uradimo statističku analizu brzinu i preciznost sa dovoljno velika u poređenju sa manuelnim sistemima. Rukovodstvo sud može koristiti ove testove da poboljša rad sudova i drugih planova koji pripadaju sudstvu.

Uz korišćenje informacione tehnologije pravosudnog sistema je dostupan svima koji traže usluge pravosuđa, i da će obezbediti najviši kvalitet pravde promovisanjem odgovornosti i transparentnosti ne samo odluka koje se donose u skladu sa vladavinom prava.

Upotreba IT pomaže da ispuni ciljeve pravosuđa, sudski sistem povećanjem efikasnosti sudstva, poboljša pristup pravdi i poboljšanje kvaliteta pravde.

Trajanje: 4 sesije obuke iz razdaljine

10. Zaključak

Uvodni program obuke odražava potrebe za obukom državnih tužilaca novoimenovanih i očekivanjima pravosudnog sistema i tužilaštva u pripremi i stručno usavršavanje, etičkih i praktičnih veština, tako da u svom zaključku, ovi korisnici biti spreman za potpuno ostvarivanje funkcije tužioca u profesionalni, nezavisni i efikasno.

Struktura programa, modula obuke i praktičnu obuku, što odražava ciljeve AP razvoj Nadležnostve, oslanjajući se na dužini od obuke zakonom i uzimajući u obzir obuku i iskustvo o kvalifikaciji korisnika koji već oni su prošli sve faze testiranja i procene stručnog Nadležnostve od tužilačkog saveta Kosova, odnosno nadležnih odbora.

